

Gemeente Renkum

Gemeentefinanciën in vogelvlucht

3 juni 2026

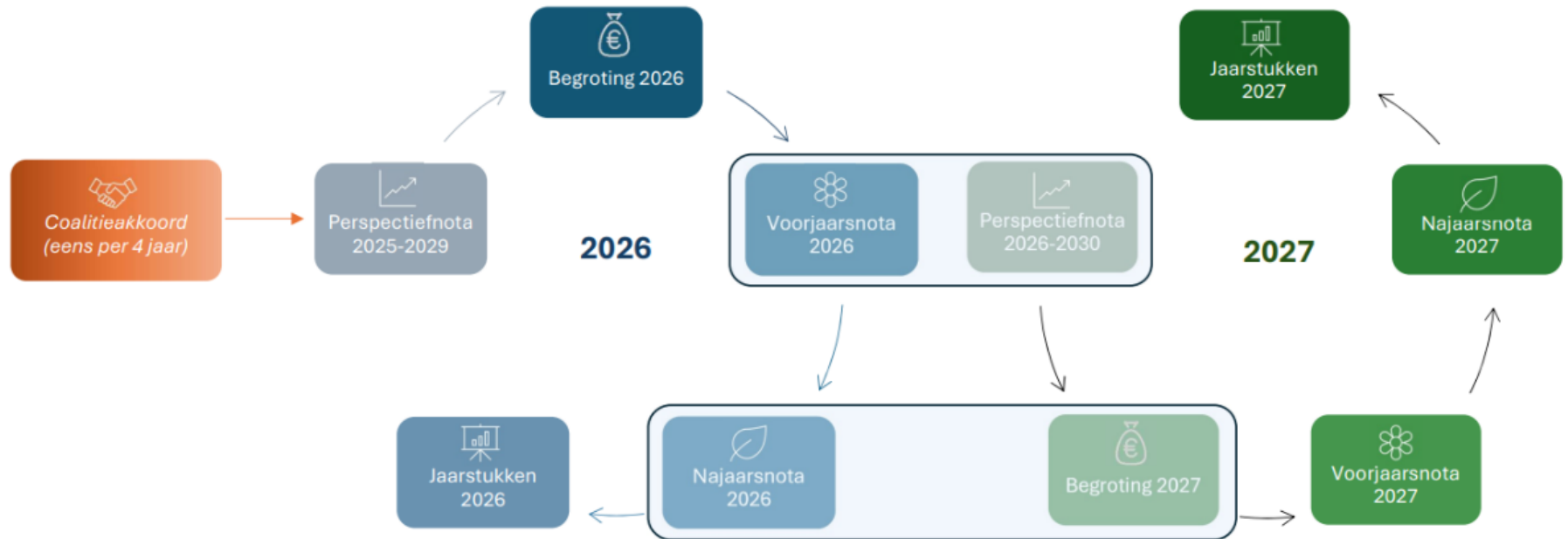
Programma

1. Gemeentefinanciën en de wet
2. Planning & controlcyclus
3. De cijfers

Gemeentefinanciën en de wet (1)

- Gemeentewet artikelen 186 t/m 258. Regels over:
 - begroting en jaarrekening;
 - administratie en controle;
 - gemeentelijke belastingen.
- Uitgangspunt is dualisme
- Nadere uitwerking van de gemeentewet in:
 - Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
 - Besluit Accountantscontrole provincies en gemeenten;
- Wettelijke verplichtingen t.a.v. beleid beïnvloeden eveneens de planning & controlcyclus!

Planning & controlcyclus (1)

Planning & controlcyclus (2)

- **Coalitieakkoord:**
 - Niet wettelijk verplicht
 - Uiteenzetten ambities coalitie voor de komende vier jaren
 - Op hoofdlijnen (doelstellingen ipv activiteiten), concreet en meetbaar
- **Perspectiefnota:**
 - Niet wettelijk verplicht; artikel 4 Financiële verordening
 - (Bijstelling van) het beleidsmatige kader voor de komende Begroting
 - Op basis van het coalitieakkoord en actuele ontwikkelingen
- **Begroting:**
 - Wettelijk verplicht (artikel 190 Gemeentewet); inhoud ligt vast in het Besluit Begroting en Verantwoording en de Financiële verordening
 - Per programma: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat gaat dit kosten
 - Paragrafen met beleidlijnen die doorwerken in meerdere programma's.
 - Financiële begroting met financiële achtergronden

Planning & controlcyclus (3)

- **Voorjaarsnota en najaarsnota:**
 - Niet wettelijk verplicht; artikel 6 Financiële verordening
 - Rapporteren over voortgang realisatie begroting;
 - Zo nodig bijstellen van beleid en/of financiële consequenties daarvan;
 - Prognose uitkomst jaarstukken en financieel kader voor de komende begroting.
- **Jaarstukken:**
 - Wettelijk verplicht (artikel 190 Gemeentewet); inhoud ligt vast in het Besluit Begroting en Verantwoording en de Financiële verordening
 - Verantwoording over het uitgevoerde beleid en financieel beheer
 - Beoordeling van de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beheer en beleid
 - Controle door accountant
 - Advisering door de auditcommissie

Planning & controlcyclus (4)

- Planning:
 - Raadsvergadering juni: Jaarstukken voorgaand jaar, Voorjaarsnota lopend jaar en Perspectiefnota komend jaar
 - Uitzondering verkiezingsjaar: Perspectiefnota in september
 - Raadsvergadering oktober: Najaarsnota lopend jaar en Begroting komend jaar
- Aanpak:
 - Tafeltjesmarkt: voor technische vragen
 - Raadscommissie: Politieke vragen en discussie met college & onderlinge discussie oa als voorbereiding op moties en amendementen
 - Raadsvergadering: Onderling debat en vaststelling
 - Bij de begroting is er geen raadscommissie, maar een behandeling in twee raadsvergaderingen (maandag en woensdag)

De cijfers (1)

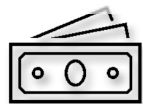
Inkomsten en uitgaven

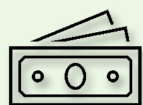
€ 84.400.000
Rijksbijdrage

€ 23.700.000
Lokale heffingen

€ 17.800.000
Overige inkomsten

€126.000.000

€ 68.300.000
Samenleving

€ 28.600.000
Omgeving

€ 26.900.000
Organisatie

€123.800.000

De cijfers (2)

- **Wettelijke taken (70%)**
 - Taak moet uitgevoerd.
 - Keuzes t.a.v. ambitieniveau en efficiency
- **Gemeentelijk beleid (10%)**
 - Beleid kan (al dan niet volledig) worden stopgezet
- **Overhead en algemene dekkingsmiddelen (20%)**
 - Ondersteunend aan alle taken (Bedrijfsvoering, huisvesting, reservering voor loon- en prijsstijgingen)
 - Beweegt mee met keuzes op taken

De cijfers (3)

- “Beïnvloedbaar” versus “niet beïnvloedbaar”:
 - Veel uitgaven zijn niet vrij uitwisselbaar voor andere uitgaven
- Van niet naar steeds meer beïnvloedbaar:
 - Uitgaven ter besteding van doeluitkeringen (13%)
 - Kosten waar (kostendeekkende) leges en heffingen tegenover staan (10%)
 - Afschrijvings- en rentekosten (5%)
 - Verbonden partijen (12%)
 - Personeelskosten (19%)
 - Inkopen, verstrekkingen en subsidies (40%)

De cijfers (4)

- Beoordeling provincie -> Financiële kengetallen

Kengetallen	2026	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	43,7%	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd	39,1%	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	23,4%	> 50 %	20 - 50 %	< 20 %
Grondexploitatie	1,7%	< 20 %	20 - 35 %	> 35 %
Structurele exploitatieruimte	2,8%	> 0 %	0 %	< 0 %
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde voorgaand jaar	130,0%	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %
Weerstandsvermogen	106 %	> 100 %	80 - 100 %	< 80 %

- Meerjarig sluitende begroting en tijdige aanlevering van begroting en jaarrekening zijn bepalend voor de vorm van toezicht (preventief / repressief)

De cijfers (5)

- Prognose begroting 2026-2030

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	2.220	1.007	923	1.077	-86
MIP Activa	146	134	97	35	-18
Bijstelling met resultaat	-1.255	-82	269	517	-266
Bijstelling i.r.t. raadsbesluit	-40	-16	-16	-16	-16
Invulling taakstelling	-50	-245	-575	-894	
Totaal voorjaarsnota	-1.200	-209	-226	-357	-300
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	1.020	797	697	719	-386

- Financiële positie vooralsnog solide
- M.i.v. 2030 geen sluitende begroting en maatregelen nodig
- Keuzes volgen vanuit het project Renkum zelfstandig georganiseerd

De cijfers (6)

- Reserves & voorzieningen

- Algemene reserves: buffer zonder specifiek doel. Bedoeld voor het opvangen van risico's (weerstandsvermogen) en jaarrekeningresultaten.
- Bestemmingsreserves: specifiek door de raad ingesteld bestedingsdoel, zoals wegenonderhoud, gebouwenonderhoud, participatie nieuwkomers en beschermd wonen.
- Voorzieningen: gebaseerd op verplichtingen. Bijvoorbeeld voor toekomstige uitgaven zoals pensioenen en apart zetten ontvangen middelen met een doel zoals de afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Reserves en voorzieningen	31-12-2025
Algemene reserves	13,9 miljoen
Bestemmingsreserves	15,5 miljoen
Voorzieningen	22,7 miljoen

- Vragen ?